

Aan:
College van Gedeputeerde Staten van Gelderland
postbus 9090
6800 GX Arnhem

Van:
Nederlandse WindEnergie Associatie
Arthur van Schendelstraat 550
3511 NV Utrecht

Utrecht, 20 maart 2023

Betreft: Zienswijze NWEA Onderzoeksagenda Milieu voor windbeleid en RES' zaaknummer 2022-005244

Geachte heer, mevrouw,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van de Onderzoeksagenda Milieu voor windbeleid en RES. Graag maakt de Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA) gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

In hoofdstuk 2 omtrent participatie geeft u aan dat de tijdsplanning weliswaar zeer krap is maar dat deze planning wel gehaald dient te worden. Wij onderschrijven dat het van groot belang is dat uiterlijk 1 januari 2025 vergunningen voor nieuwe windprojecten verleend dienen te zijn. Alleen op die manier kunnen nieuwe windprojecten gerealiseerd worden voor 2030.

Uit Paragraaf 3.5 maken wij op dat er geen rekening gehouden lijkt te worden met de gemeentelijke omgevingsvisies. Klopt deze aanname? Wij vinden het namelijk wel noodzakelijk om hier rekening mee te houden i.v.m. andere belangrijke opgaven zoals woningbouwlocaties. Het risico bestaat anders dat er discussies ontstaan als deze MER is afgerond. Kunt u hier een nadere toelichting op geven?

In Paragraaf 4.3.2. staat een aantal definities omtrent windenergie. Als ondergrens wordt een turbine aangegeven met een ashoogte van 120m en een rotordiameter van 117m. Graag maken wij u erop attent dat dit type windmolen op dit moment weliswaar nog beschikbaar is maar het zeer de vraag is of deze financieel nog rendabel te exploiteren is. Ook is het onzeker of windturbines met afmetingen orde grootte van de ondergrens in de (nabije) toekomst nog leverbaar zijn. Indien er geen sprake is van landelijke hoogtebeperkingen dan dient gebruik gemaakt te worden van de beschikbare categorieën van SDE++ (en haar opvolger na 2025), alleen windturbines die qua omvang de turbine benaderen die als bovengrens wordt aangegeven (ashoogte 166, rotordiameter 160) zijn dan rendabel te exploiteren.

Graag wijzen wij u erop dat de term 'bovengrens' een overbodige toevoeging is aan het begrip 'referentieturbine' en deze toevoeging onnodige procedurele risico's met zich meebrengt. Door een referentieturbine als bovengrens te typeren ontstaat voor besluiten waarmee windturbines worden vergund met afwijkende afmetingen, zoals een rotordiameter groter dan 160 m, het risico dat het planMER niet als basis voor het kaderstellende plan kan worden beschouwd. Daar doet de beschrijving dat de referentieturbines 'geen maximale hoogte aangeven voor concrete projecten' niets aan af. Verzoek is om de term 'bovengrens' in de NRD en het planMER te verwijderen, die term is alleen relevant voor een projectMER.

Daarnaast is het naar de mening van NWEA zinvol dat aangesloten wordt bij de afmetingen die in de PlanMER in het kader van het Nevele-arrest is opgesteld. Hier wordt uitgegaan van een rotordiameter van

maximaal 200 meter en een ashoogte van 180 meter. Wij verzoeken u dit in de NRD en de PlanMER te verwerken.

Daarnaast wordt in paragraaf 4.3.2. het volgende aangegeven: *De omvang van een windturbine is mede bepalend voor de aard en omvang van milieueffecten.* De onderliggende aanname lijkt te zijn dat een grotere windturbine meer milieueffecten heeft. Dit is niet het geval. Elke windturbine dient aan dezelfde eisen omtrent geluid, slagschaduw en externe veiligheid te voldoen. Sterker nog, indien voor grotere windturbines wordt gekozen zijn er voor dezelfde hoeveelheid opgewekte energie minder turbines nodig. Dit kan de totale effecten op het milieu dus zelfs verminderen.

In paragraaf 4.4.2. wordt uitgebreid ingegaan op de belemmering die de wespendif geeft bij exploitatie op en rond de Veluwe (Natura 2000-gebied). Hierbij willen wij onze waardering uitspreken voor de zorgvuldigheid waarmee is gezocht naar een evenwicht tussen natuurbescherming en opwekking van duurzame energie. Tegelijkertijd zijn wij van mening dat het onwenselijk is de mogelijkheden voor plaatsing van windturbines al in deze fase uit te sluiten vanwege deze soort terwijl door mitigatie effecten kunnen worden beperkt, we lichten dat graag toe. In het recente besluit van 20 december 2022 van de provincie m.b.t. de wespendif en de Veluwe wordt duidelijk gewezen op de tijdelijkheid van dit besluit. Er zijn veel ontwikkelingen om vogelslachtoffers door windturbines te voorkomen. Zo zijn er diverse mitigatiemaatregelen in ontwikkeling die potentieel veelbelovend zijn. Met name op het gebied van cameradetectie verwachten wij in de nabije opties die aanvaringslachtoffers kunnen voorkomen waardoor aantasting van instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied kan worden voorkomen. Ons verzoek is dan ook om in de PlanMER meer ruimte in te bouwen voor een 'ja,mits' benadering waar het gaat om natuurbelemmeringen die weggenomen kunnen worden door mitigatiemaatregelen. Die benadering kan gecombineerd worden met een 'hand aan de kraan' methode waarbij windprojecten onder voorwaarde worden toegestaan en waar middels monitor wordt gekeken of de risico's voor de wespendif zich in de praktijk daadwerkelijk in deze mate voordoen. Door de betreffende gebieden te onderzoeken ontstaat inzicht in de kansen voor windenergie die kunnen worden benut indien effecten op de wespendif kunnen worden voorkomen en/of beperkt.

Daarnaast wordt in deze paragraaf aangegeven dat weidevogelgebieden uitgesloten worden voor windenergie. Wij verzoeken u om dit te heroverwegen en te bekijken of er door middel van goede mitigatie toch mogelijkheden voor windenergieprojecten zijn in deze gebieden.

Verder wordt in deze paragraaf aangegeven dat in eerste instantie de maximale ruimte onderzocht wordt, ook als het gaat om de zogenaamde harde belemmeringen. Wij ondersteunen deze aanpak van harte. Door ook de 'zones met aandachtspunten rondom harde belemmeringen' (zoals de standaard veiligheidszones tot hoogspanningslijnen) in beeld te brengen, wordt voorkomen dat mogelijke zoekgebieden over het hoofd gezien worden. Uiteindelijk kan nadere studie uitwijzen of de 'veiligheidsruimte' ook echt gebruikt kan worden.

Daarnaast adviseert NWEA om ook de ruimtelijke mogelijkheden van uitbreiding van bestaande windparken mee te nemen in de planMER.

Ook waardeert NWEA het dat de optie van molenaarswoningen wordt meegenomen in de ruimtelijke analyse. De wijze waarop het concept molenaarswoningen in de planMER wordt gezien is kort omschreven, maar nog niet helder gedefinieerd. Wij verzoeken u dit in het definitieve NRD alsnog te doen.

In paragraaf 5.3 wordt het volgende aangegeven: *"Provincie Gelderland verzoekt ontwikkelaars altijd om 0 uur slagschaduw te hanteren op gevoelige bestemmingen."* Dit is naar onze mening niet wenselijk. Kan worden aangegeven waar dit verzoek op gebaseerd is?

In deze paragraaf wordt ook beschreven dat de gewenste energiebalans tussen wind/zon een verhouding van 50/50 is. Gaat het hier om de verhouding van de productie? Graag geven we u in overweging dat voor

een optimale inpassing in het regionale net en het goed combineren van wind en zon een verhouding 60% windenergie en 40% zonne-energie gewenst is.

Bij voorbaat danken wij u namens onze leden voor het meenemen van onze punten.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Branchespecialist wind op land